

ДІЛО

РЕДАКЦІЯ

І АДМІНІСТРАЦІЯ:

Львів, Ринок 10., II. пав.

Конто почт. шлади. 26.726.

Адреса тел.: „Діло-Львів“.

Число телефону 565.

Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:

місячно 5- К.
чвертьрічно 15-
піврічно 28-
щорічно 56-

у Львові (без доставки):

місячно 4- К.
чвертьрічно 12-
піврічно 22-
щорічно 44-

в Німеччині:

піврічно 28- М.
щорічно 56-

За зміну адреси платити ся 50 с.

Ціна оголошень:

Рекламні оголошення, розміщені в першому номері № 1 К., з окремими 1-го, з окремими частями вартості або на умовах з К. Петровського з К. Сивака тодішня друкарня редакції. Оплата за суботу і неділю збільшується на 50%.

Пасивні оголошення по обсягу угодити.

Один примірник за місяць у Львові 16 с. на провінції 20 с.

Видач: Видавнича спілка „Діло“

Начальний редактор: Д-р Вацлав Панейно.

Національний Союз.

Київ 12 вересня

Учорашній „Новий Рад“ помістив А. Ніколасовича статтю про „Національний Союз“, із чим, як відомо, слід познайомити й галицьке українське громадянство.

Український Національний Союз — пише Ніколасович — треба вважати за останній час явищем найбільшого почуття національної самостійності. Досить згадати, що в Український Національний Союз входять українські соціалістичні організації, соціал демократи, соціалісти федералістичні, соціалісти самостійники, аграристи, трудовики, соціалісти самостійники в Національній Союзі представлені такі організації: селянська спілка, всеукраїнська учнівська спілка, юридичне товариство, союз земств, селянська спілка, всеукраїнська учнівська спілка, галицько-буковинська рада, холмська спілка, київсько-методівське братство; і який комітет, київсько-методівський комітет, київський центр. кооперативний комітет, київсько-професійний союз „Селянська Громада“, центральна „Пресвіта“, всеукраїнський союз лікарських помічників, київський союз „Червоний Хрест“ та інші організації. На провінції вже заснуються філії Національного Союзу, як наприклад велика організація одеського округу, заснувалися філії в Вінниці, в Кременчуці, в Кам'янці Подільській, в Івано-Франківську філію відомо, що вона займається копією головної ради Національного Союзу, ба туди входять всі місцеві організації в додатком таких, як „Пресвіта“, народна управа та що через те, що вони мають „політичне“ значіння, поширюють свою діяльність на весь повіт. Так само в склад Вінницької філії увійшли центральні управління кредитової та економічної кооперації. Таким чином ініціати-ви місцевих організацій може фактично рішити те, що являється для деяких центральних організацій проблемою: власне місцеві земства, союзи кооперативів та „Пресвіта“ своїм вступом до філії передірають і вступ управи зем-

ської спілки, київської „Пресвіти“ та кооперативного комітету, котрі тепер вагаються, чи їм вступати в політичну організацію, чи ні.

Одначе вдатно вироблена платформа Національного Союзу, в якій основними пунктами являються признання самостійності української держави, демократичного ладу, організації законної влади, парламентаризм, національна культура та автокефалія церкви, може бути без жадного прирису прийнята всіма свідомими громадянами України. А порозуміння всіх українських партій од лівих до поміркованих і організацій од пролетарських до конфесійних, окрім того, що об'єктивно вказує на необхідність створення національної справи для українського народу, ще й являється дуже позитивним знаком української солідарності і живої енергії тих сил, які вважалися приспаними чи ослабленими.

Від нині український національний фронт можна вважати єдиним, цілим і тепер, в цю хвилину, коли скінчилася організаційна стадія в центрі, настав час провадити реальну роботу: з одного боку треба організувати нашу провінцію для державної роботи, а з другого повісти ту політичну лінію, котра наблизить нас до здійснення платформи Союзу. Цю роботу вже не так і тяжко провадити, бо головні чинники політичної рівноваги на Україні: п. гетьман і Н. міді повинні розуміти державну роллю основних домагань Національного Союзу і зважити якесь порозуміння, котре привертає до народної маси до свідомої участі в державній українській будівництві. Сама по собі платформа Націонал. Союзу являється певним компромісом українського організованого громадянства, далі якого вони не може піти, тому незалежно навіть від усяких політичних порозумінь і реальної політики, Національний Союз матиме своє внутрішнє велике національне значіння при всяких політичних бурях і можливих поворотах колеса історії.

принципів світового мира завзначилася до певної міри втілюється.

По обох сторонах без сумніву замітний серед широких верств населення зріст волі до мира й порозуміння. Також порівняння тодішнього поняття мирового предложения почвирного союзу противниками в пізнішій заявці відповідає більш мужів державних противної сторони, як також осіб, які не мають відповідальності, але безперечно не є без впливу, потверджує се вражіння. Коли прина. ще в відповідях союзників до президента Вільсона поставлено домаганя, яке означало розшматування Австро-Угорщини, аменшення й основу перебудови Німеччини і знищення європейського володіння Туреччини, опісля сі домаганя, для яких здійснення треба було рішачою військової перемоги, в ріжких завагах урядових місць антанті змінено або по часті понехано. Так Бальфур в заяві, зложеної десь перед роком в англійській нижній палаті, признає виразно, що Австро-Угорщина мусить сама погодити свої внутрішні проблеми та що ніхто не може зовні накинати Німеччині нового устрою. З початком цього року заявив Л. ойд Джордж, що не належить до воєнних цілей союзників поділати Австро-Угорщину, позбавити європейських провінцій Туреччину і реформувати внутрішню Німеччину. Треба також признати знаменитим, що Бальфур в грудні 1917 категорично відвер звагою, ніби то англійська політика коли-небудь заангажувалася за утворення самостійної держави з німецьких областей по лівім боці Рену.

Заяви осередних держав не оставляють ніякого сумніву, що вони ведуть тільки оборонну війну за ненарушимість і певність своїх областей.

Богато виразнійше, як в області конкретних воєнних цілей, зросло зближення в поглядах на ті провідні лінії, на яких основі має бути заключений мир. В сій справі президент Вільсон в промовах з 12. лютого і 5. липня с. р. поставив принципи, які не зустрілися з запереченням у його союзників і яких далеко йдуче примінення не повинно знайти опоры також по стороні почвирного союзу, під умовою, що те примінення буде загальне і згідне з життєвими інтересами цих держав. В кождім разі треба тямити, що згідність що-до загальних основ не вистане, та що далі ходити-ме о те, щоб досягнути згідності що-до їх інтерпретації і примінення до окремих конкретних справ війни і мира.

Для безсторонного дослідника не може бути сумніву, що в усіх воюючих державах сильно зросло бажання мира на основі порозуміння, що що-раз більше промощує собі до рогу переконання, що даліше ведення кривавих боїв може Європу перемінити в руїну й довести до такого стану внемого, який на десятиліття сваражіє дальший розвиток, а при тім нема запоруки, що се доведло до оружно-го рішення, до якого даром змагали обі сторони в чотирох роках повних страшних жертв, терпіння і напруги.

Яким шляхом і яким способом можна промостити шлях порозумінню і вкінці досягнути його? Чи є яка надія, щоб до сієї цілі можна дійти дальшим веденням дискусії про проблеми мира дотеперішнім способом? Сього питання не маємо відваги потвердити. Дискусія в одній публичній трибуни до другої, як вона велася доси між державними мужами ріжних країв, була властиво серією монологів і недоставало їй передовсім безпосередності. Заява й відповідь не лучилася з собою, бесідники говорили один попри другого. Також публичність тах заяв не дає змоги плодотворного розвитку. При всіх таких публичних заявах вибирається форму ораторства, яке числиться на вражіння на великі простори й маси. А сям — свідомо чи не свідомо — збільшується віддалення від становища противника, встановлюється порозуміння, яке зкорінюється, а не усувається, і утруднюється свєбідну, престу винину думок. Кожда заява неприятелиських державних мужів, ще заки вона наступила, заки ще покликана противна сторона вспіла на неї відповісти, стає предметом

Запрошення на конференцію в цілі підготовки миру.

Нота Австро-Угорщини до всіх воюючих держав.

Львів, 16. вересня 1918.

Як повідомляє урядовий комунікат, ц. і к. правительство звернулося від датою 14. с. м. в сторону до всіх воюючих держав, запрошуючи їх на конференцію у нейтральній країні в цілі підготовки мира.

В урядовій комсатарі до сієї ноти говориться, що від часу першого мирового предложения осередних держав з 12. грудня 1916 на сторі у всіх воюючих державах значно змінилася, а саме зросло зрозуміння неможливости довгого оружного рішення і веда до мира на основі порозуміння. Маючі се на увазі, австрійська монархія вислужає отже в мовою ініціативою, щоб довести до безпосередньої розмови між воюючими державами. Тезерішній час дні денку запоруку, що сей крок в тезерішній хвилі має можливість успіху.

Тому австрійсько-угорське правительство рішило вважати всім воюючим, приятелям і неприятелям, доручу. яку вважас за вказану, і предкажати їм у шільній мірі думок сильне розуміння, чи є передумови, які давалиби вигляд на швидко приступання до мирових переговоров.

В сіей ноті ц. і к. правительство запросило всі воюючі держави на безпосередню конференцію у нейтральній місцевості і звернулося до всіх сів сервіс з нотою. Осередню нотою запрошено був сей крок Ав. Столицю, але до знітересованих нами справою ми-

ра. Дальше повідомлено про сей крок також нейтральні держави.

Постійне тісне порозуміння між чотирма союзними державами дає запоруку, що союзники Австро-Угорщини, які також дігали ті предложения, поділяють представлене в ноті становище.

Текст ноти.

виготовленої французською мовою, звучить:

„Мирове предложения, з яких держави почвирного союзу звернулися 12. грудня 1916 до своїх противників і якого примирної думки ніколи не понехали, означас явне відкинення, якого вони дізнали, важний розвід в історії війни. В протяженстві до першого нівтрета року війни від сієї хвилі питання мира стояло в осередку європейської дискусії і ще раз більше займало й опановувало її. Одна за другою майже всі воюючі держави все на ново забирали голос в справі мира, його вимоги і умов, одначе лінія розвитку цих вимогів не була одностійна і нестійна. Становище, яке лежало в основі сієї дискусії, змінялося під впливом військового й політичного положення і до якого, практично примирного загального вислідку вона бодай доси не довела. Та незалежно від тих хитав можна ствердити, що віддалення між становищами обох сторін взагалі дещо зменшилася, що маємо безперечно дальшого існування до сї невірних протяженств видно частинно неухання деяких найкрайніших конкретних воєнних цілей та що в справі загальних основних

пристрастної або пересадної дискусії невідповідальних елементів. Але також відповідальних державних мужів виставляє жура, щоб не пошкодити інтересам ведення війни через некорисне впливання на вастрій у краю, та щоб не лякати перед часом своїх останніх намірів, до того, що вони вдаються у високий тон і вперто держаться крайнього становища.

Коли отже має бути зроблена проба, щоб розсідати, чи є основою для порозуміння, яке могло би відвернути від Європи катастрофу самовбивчого продовжування війни, треба в кожній разі вибрати іншу методи, а саме: б в кожній разі устну дебату між представниками правительств і тільки між ними.

Предметом такої дебати мали б бути як основні становища окремих воюючих держав, так і загальні принципи, які мали б служити основою для миру і для будучого взаємного відношення між державами і що до яких можливі перше всего спробувати в виглядних на успіх дій до порозуміння.

Хотілося б сподіватися, що ніодна з воюючих сторін не матиме нічого проти такої висновку думок. Весня акція не переривалася би. Розмова велисьби тільки доти, доки на думку учасників вона давала би вигляди на успіх. За ступені держави не понесли би через се ніякої шкоди. Далека від пошкодження, така висновка могла б тільки принести користь справі миру.

Що перший раз не вдається, можна повторити, а при тім причинитися воно бодій до висновок поглядів. Гори старих непорозумінь дались би усунути, богато нового пізнання промовило би собі шлях, вийшла би на перше місце уважлива людськість і в її теплі остогляло ся би все суще, а те зникло би богато противств, яким ще вчині приписується надмірне значіння. На нашу думку всі воюючі сторони зобов'язані перед людськістю спільно розслідувати чи тепер, після стільки літ повної жертв, одна чи першою боротьби, якої цілий хід вказує на дорогу порозуміння, не було б можливо повласти кінець страшикам боям.

Тому ц. і к. правительство звертається до правительств усіх воюючих держав з пропозицією вислати на двірочку і необов'язуючу конференцію про основні принципи заклочен на мир в місцевості в нейтральній державі і в близькій часі, про який ще треба б умовитися, делегати, які мали би поручення подати до відомости ста овише власних правительств про загальні принципи, прийняті до відомости а чалістичні згадки, як також отгерто і свобідно жадати й давати пояснення про всі точки, які вимагають означення.

Ц. і к. правительство має честь просити правительство через ласкаве посередництво Вашої Ексцеленції, доставити отсе повідомлення до відомости правительств"

Український посол у Фінляндії.

(УТА.) Київ 13. вересня.

Директор департаменту загальних справ міністерства закордонних справ К. Лоський, висланий в Гельсінгфорс для тимчасового виконання обов'язків уповноваженого Української Держави по справах при уряді в Фінляндії.

Білоруська делегація.

Київ, 13. вересня.

Приїздила делегація торговельно економічної ради Білорусії, для встановлення торговельних стосунків між Україною й Білорусією. В складі делегації Сидяревський, Вайнштайн, Коваленко, Теум'я.

За більшість в державній раді.

Відень 15. вересня 1918.

Німецькі послы думают, що президент міністрів повинен розпочати переговори для забезпечення більшості без огляду на се, що скликає парламенту о який тиждень прайвнилося би. Реченець скликає парламенту важиться тепер між 1. і 10. жовтня.

Важні паради у державного канцлера.

(Тиб.) Берлін 15. вересня 1918.

Державний канцлер гр. Гертлінг прийняв нині провідників партій більшості на конференції, яка тревала 2 і пів години, в присутности державного секретаря Вальерфа.

Англійська преса про промову Паєра.

Антанта і Америка ніколи не признають німецького мира на сході.

Львів 16 вересня 1918.

Льондонська преса, „Times“, „Daily Chronicle“, „Daily Mail“ і ин. згідно заявляють, що становище вісеканцлера Паєра в справі мира на Сході виключає всяку можливість порозуміння. Нема мови, щоб антанта й Америка признали „німецький мир“ на Сході й оставили Німеччину в посіданню того, що вона на Сході завойовувала. Також волюнті не можуть бути Німеччині віддані.

Вибух в Вороніжі.

Київ, 11. вересня 1918.

„Кіевская Мысль“ доносить, що в Вороніжі новстас вибух, який знищив 6 залізничних поїздів і будинки в сусідстві залізничного двір

ця. Шкода виносить 30,000,000 рублів. Згинуло 350 людей. Араштовачо 150 осіб. Вибух став повстати від бомб кишень з несправляється літаків. Знищений матеріял був призначений на чесько-словачський фронт.

Евакуація російських територій.

Берлін, 14. вересня 1918.

Дня 11. вересня у Відні розпочалася праця демаркаційна комісія, скликана на основі додаткового російсько-німецького договору від 27. серпня з метою визначення границь в Літвії й Ізії та Ліфляндією і евакуації німецького війська з російських територій, данатах на се.

Дня 12. вересня в Ревелі має розпочати праця комісія по справах морських, на чині Балтійського моря і взагалі навігаційно-морського і повернення Росії м. Орші.

Німецький командант у Минскі планують розпочати зараз же евакуацію Орші. По пролонзіції німецького команданта спеціальна комісія по евакуації німецького війська з повіт Стинно і Лепель розпочала працю 12 вересня.

Відкриття вистави У. С. С.

Львів, 16 вересня 1918.

Виставу малюнків і світлин „Артистично-художнє Стрільниця отворено вчера в залу Национального Музею в кімнатах I го поверста. В I шій кімнаті займає голodne місце праця українського легіону з дентами, а II-тій кімнаті збірка знімков всіх стрільниць, а III-тій кімнаті фелон і тканини в узори з гербами лвова і Михайлом, а IV-тій портрети старшин. Виставу обнімає понад триста праць Курілася, Іванця, Будчанюка, Назарюка, Геця, Старчука, Мобилася, Угриня, Рудинського, Розумовича, Курілася дає портрети в перспективі видозображеннім, Іванець має дар підглядата менти жуху. Вистава дає прегарні знімки а стрільницями потрібні би були ще дві кімнати, щоб поставити всі голдженія знімков, які висловлюють показатися на виставі. Комітати музею мали, щоб обнати цілу збірку готову до виставлення; в деяких кімнатах є предмети з національно-військ. а се утрудняє плянову розміщення вистави.

Вистава мала відбутися в салі Станіславського Інституту при ул. Блякарській, щоб уможливити до неї приступ як найширшим кругам, щоб однак зовнішній вигляд вистави був як найкрасший, вибрала Управа на се ціл Национальний Музей. Добір і розміщення малюнків, світлин і рисунків одозвляють виставу навіть вибаглого вища.

Виставу відкрив в неприяютности голосна посла Смеля-Стоцького, який перешкоджав

Проби введення целібату в гр.-кат. Церкві.

Папа Климентій VIII, приймаючи до зв'язку з римською Церквою часті вірних східної Церкви, що були відданими польського королівства, які одним словом не виявля якоїсь неохоти до послухання за довірливством східної Церкви його давнього звичаю женитися. Не думав той папа й засхочувати священників уніятської Церкви до целібату вглядати на осяганіс висшим становищ. А те саме, що кажу про папу Климентія VIII в відношенню до жонатого до духоваства уніятської Церкви, можна сказати й про наслідників його. Значить це, що проби введення целібату в гр.-кат. Церкві, які повьялялись після берестейського Собору в 1596 р., не могли виконати б в по середню від римської Апостольської Столиці. Відтам рішучо не могли відходити ті проби при кімці XVI століття, на безощадній критичі целібату зі сторони німецької реформації та по ладні здавленіи реформіційній руху в Польщі, де в середині XVI століття з рівнож безощадною критичію целібату виступав лат. вавонік Станіслав Ошина Оржеховський в воім голоснім листі до папи Юлія III, взяючи за собою спочування навіть найвищих польських ієрархів, в котрих одні, Мисієвський й. впра нест, що коли задля важної причини лат. священникам відбрано жінки, то лат. же важнішою причиною наженити їм віддати їх. В порівнянню в остріма виступами проти целібату зі сторони лат. духовенства в Польщі вранійший голос польського євїта Скарги в обороні целібату перед завітанн грецького духовенства був за слабкий, щоб римська Апостольська Столиця, опершись на нія, могла

братися до насаджування целібату в уніятській Церкві.

В гр. кат. Церкві що-ино митрополит Рутський стрібував пійти за голосом Скарги, котрий в обороні целібату приписував між иншим і упадок науки на Руси тому, що там „духовні, заняті супружніми клопатами, не можуть пильнувати книг Закона Божого“. Що-ино митрополит Рутський, думуючи, що його жонатий клир ізза родинних клопотів не надасться до ширення унії, постановив вихотати собі безженних священників, які мали зайняти висші становища в ієрархії і шкільництва і та прикинулись до упадку схирами. Таке постановивши собі вже 1622 р., він просив у папи Григорія XV. дозволу на отворенне гр. кат. духовної семинарії під зарядом Василія на Лигві. Та хоч і дозвіл на отворенне семинарії був даний 1625 р. наслідником Григорія XV., папою Павлом V., надії Рутського, покладані на отворену семинарію, не вповні здійснилися. По по уладві пілої соки літ і обсада урядів і шкільництва в гр. кат. Церкві були знову низше всякої критики. Щоб лиху зарадити, папа Бенедикт XIV. брелею в 14. грудня 1747 поручає уніятським владикам поабата про відповідне виобразованне клира і віддати дисциплінарні уряди й до стоїнства світським священникам, хоч би й жонатим. Дякуючи від себе почин, папа Бенедикт XIV. ясноує на кошти пропаганди духовну семинарію під зарядом Театинів у Львові, а другу поаб у вилані. В тія акції пап Бенедикта XIV. значинне це, що піднесення уніятського духовенства від не ждав уже виключно від целібату, на який так числив колісь митрополит Рутський. Не жадали, видко, від целібату направи уніятської Церкви й учасники Замойського Собору в 1720 р., коли зовсім не мали охоти запроваджувати його.

Замойський Собор намагався, правда, порівнувати ріжнісі між гр. кат. духовенством латинським, але не маючи наміру мекимувати гр. кат. священникам целібат, він обмежувал на зверхні реформи, приписуючи, на приклад, гр. кат. духовенству вибратися на віір латинським кшондів, носити ковчирці і т. ин., що розміється не повинно було зустрітися з оловом гр. кат. духовенства. Одначе з острою оповістю лат. духовенства а устралося воно відрацо бо лат. духовенство своєю одежо, голдженієм, свитася, уважало своїм приналежний навінн на свій ковчирець дивилося як на знак чистоти в целібаті. Тому доходило по Замойській Соборі не раз до того, що лат. кшондів публічно нападуствали убранных по новомодному гр. кат. священників і на утрочх здирали з них ковчирці, ізза чого й виняла гостла перемістка головами двох клирів, А в Штанцісчч і Мисієвський, в 1739 році Римська Апостольська Столиця в тім роздорі двох католицьких клирів станула в 1741 р. по сторони гр. катонського, але щоб воно могло стати, треба було тому канрови підчинитися наперед зхачч реміського дієцезального собору в 1740 р. який сказано: „Z ewolmi i wroczami zbytu i kielcum powozie nigdzie nie iezdzili, powozem ubique od Papów i Szi chcy n p ene iudice Nostri i objęty“. Повтаривши ту ухвалу „Уніятська Дієцезальніа“ видає 1743 р. у Львові Ап. Штанцісччким: „Сь жонами по праздннхх в теплітійським на едннмь понаць публічно відкрито волочити се не повинны поць зною в іздоді різь пята гривень і двоє едального устусуство гр.-кат. духовенства на кождій целібату — за ковчирці.“

чим переизмувати". Той сам розпучливий голос падає в уст пригнобленого і безрадного Гуцула, Бойка чи Лейка. Просить о поміч, та нікто йому не подасть. Інтелігент наш не подасть, бо не віде як і не в силі, впрочім — дурійте за слово — на вічу значайно кічнється „патріотична“ діяльність. Старості се не в голові, він вліч хіба, що хлєпська депутация в вїйтом, чи без вїйта на чолі, чи посидзюкі люди, ще й в дїкани докучають йому в важкім урядованню. Оден хлоп тільки добре знає, що значить та плага в його журі прє цілорічний прожиток без бульби та вїсного коржа. А в часі вїйни дїки так страшно розмножили ся, що мѣжи, здається, цілу австрійську армію їх мясом важинти. Ось тепер в осени ще вчєра тішився господар, що дав Буг бараболою на зиму, палив через ціла літо огонь для постразу, аж нараз в сїлгу ніт огонь погас, а стадо диків в пельського чи камерального ліса перерило мов переєраде цілий лан.

Засадничі крички лиха є дві:

1) Право польованія громади в імени селян (польованіє гєммадське) оперте на патенті в дия 7. марта 1849 р. обовязує Галичину від 1853 р. 23 жовтня, котре давало селянам можливість охорони рїзничїї культури перед дичиною, скасувала домика краса устава в диям 5. марта 1897. в комплєтну некористь селян і прятї їх волі, бє устава ся сконструована по думцї інтересів гедївлї дичини в лісах. Справаї уставу сю вмоодїфікував демократичнійшій Сейм в диям 13. дияня 1909 р., а за те попзутали чотирі реєпорядженія Нам сїнтаз в 8 сїчня 1910 р., так що для рїзничїї культури в она найшкідливїшою і найгіршою ві вїл, в австрійських краях. Шїль сеї устава єдинєка хїба: відаати дїдичам в руки панщизнянїї спорті на кштг рїзничїї культури на селянських грунтах. Бо коли прихїлїники твєрдять, щє се є для піднєсенія ловєцького промислу і дєходів для краю, а не др для доміній, то найлучше збївїє се твєрженнє слїдуєчє зіставленнє: В 1910 р. вилосив чинш найму 4,755,266 на громадських і селянських грунтах 304 368 К. та є 3 1/2 сотків від і морга, що не вистарчає навіть на покриттє коштів адміністрації, а не вкриває ні сотасї части нанесєних дичиною шкід. Устава допровадїла до сєго, що в цілій Галичинї єстєзували в 1910 р. лиш двє селянські сїлєкі ловєцї, котрі могли дєцїлїна хоронити свої управнї поля перед дичиною.

2) Здавалєсябї, що в часі вїйни ся аномалїя устїєє для охорони так днєсь цїнних засїлїв, тимчасєм як раз вськї припаси єстєзуючі ще для охорони рїзничїї культури устава, запанувала амарзія.

Селяни вїл, селянкі — бо мушнїи вадїбі до охорони цілї на вїїні — не в силі ратувати насїлє повїтовї власти адїністраційнї на плачі і скарги жінок незворушнї, а зкрядї польських та камеральних лісових рєвїрїв розпанєшєні до крайности, начєбі тішились, що хлоп та жовнїр на фрєнтї не буде мал шє їсти, самї вони прєцїв одєржать для себе придїл ві староста, впрочім у них ще від хвїлї вїйни нікто ні зерна не зарєкєрував. Вони лиш жауть, коби лісний вловєв як найбільш сєлян в лісі на вїгодат, чи збїранню рїш, або нищєню звірннї (чїя?!) а уряднїк старєствє ввєв, щобї вплинуло від лісових зарєдїв як найбільше скарг, бо буде комїсіє, а „Ізбѣвка“ дає знаменїтї дєходї на статїснїї карн від сєлєч — вонїж рекурсив вєосїмїють внєсти — а прятїм малєнькє польованнє, ну і криїом.

У вїлх них одна воєнна пісєнька: Хлєд в часі вїйни збугїтїв, є лайдат, драб, алєдїї і має гроші.

Прє ратєланнє сєляннїа перед дичиною вікому ці в гєлозі. Та лихє дєпрєваєскує людєй до крайности. Нєма днєсь в гєрах майже поля, кхєрєтє не амїцїлабї дичина, щє плає ся аж від самї осєлї. В сєй снєсїб їдуть марно соткї тисєчє мєртїв людського дєбра.

Нї єдїлїснїкє старєствє не подумалє навіть нах влєвом охорони і ратєваннє сєгє дєбра, не подумалє нах обнєднєнє, хї нєобчїслєнї шєвдї прїносєть державї своєю нєздєрнїстю, не зрїблєвє прєдстєлєннє до сєрїх влєстїй ажє не в користь влєкє, алє в користь і на прїказ державнї, котрє кладє на нєгє обовязок долєжити вїлх вєсєлє для вдобутя пошнїа.

Старєствє амїє днєх обчїслєнтї при стєпєку кїлькє камєвєцїє і на оснєві нєздєрнїї, на прїрєчєвєнїї нємє статїснїїснї — сєжє амїє в Галїчнїї тайєка — вїдєтє прїказ своїм органам,

кїлькє у кого мають зарєкєрувати. А ті стєгають послїднє, нєраз закултєнє у суїдє збїжє на прожиток чи на гєлє, бо мовляв: Злєдїї хлєд рєшту сєвав.

А прєцїв цілий прависанїй контїнгєнт дичина в польських лісїв вїла та знїщїла.

Тут ві сторєнї управнї державнїї мусїть бєзуслєвно прїїтї поміч. Чї-ж державнї власти не моглїбї пєстаратїє о сє, щобї використати сєї надїр дичинї для вїжнєлєннє вїйска та облєгчїтї чєрєз сє криздєду населєннє рєхв'єзцїю худобї в гєрах, а рїзночасно вїратуватї сї соткї тисєчїє мєртїв збїжє і барабєлє від знїщєннєя?

Ось тут, панє Конєдєвїч, узрєвнєтєлю кофєського старєствє і шїрїй прїятєлю Гуцулї, моглїбї вї прїчїнїтїє далєкє бїльшє для дєбра державнї і полєчї населєннє, нїж висїлатї по вїдбугтєю гєспєдарських зборїв жандєрнїє для розслїдженнє, хто і щє гєворєв та писатї рєкєлєї. Вї обовязанї на зборєх вїслєзатї самєму, щє сєлян гєїтїтє, бє там як раз про шкєдї дичинї вони гєворєть, а не про сє, щє у Вашїї ухвї на оснєві доновїє щє прїхїлїнїїшїх Українцїм Вашїх органїв мов сон рєстє, прєцїнтєє.

Дуєак, щє в сїй справї можна будє рїзничєкє помєчї, коди нашї повїтовї гєспєдарські органїзації внєсуть до мїністерствє рїзничєствє і мїністерствє для вїжнєлєннє населєннє, до лєгїслєтарнїї рєпрєзєнтєції та „Сїльського Гєспєдаря, уєтєвївованї фєктамї мєморїалї і прєкєтї рєатуєку, а парлаєтарнє рєпрєзєнтєції та українськє прєсє їх жєдїннє як слїд поєрє.

М. Тєорєдєло.

НАДІСЛАНЕ.

АДВОКАТ

Д-р СТЕФАН БРИКОВИЧ

відкрив в Тернополі адвокатську канцелярію при вул. Копєрнїкє 18. (партєр). 178 15-7

ДЕНТИСТ

Д-р Ф. ГРУБЕР

Станїславїє — Бєльєвського ч. 8. Технїка в волєтї, платїнї, кавчуку. 444 7--7

ОГОЛОШЕННЯ.

Тєварнїшнї в Дубєзнї Вуїлєзнї, Бїцьовї і Чєрєвї шїлю сєрдєчнїй прїятї.

Інструктор до II. кл. Гїмн. Гєндєєв г-рат. Урїд пєрєх в Шалубєх, п. п. Прїабєч, сє. в. Язєвєр вєб Судава Вашнї. 530 1-2

Інструктор до учєннєк II. і учєннєк IV. кл. Гїмн. найдє вєвєтє в дємї сїмєжєкїє (гєрнїє і вєдєрєвє околїцє, подєлєкє і дєбрє полєчєнє до Львовє) нїл вужє гєрєсїтєвєлє устєлєннє В. П. аєдєлєкє, вєвєчїє сєрєдєчїє хор, вїжють пєршєствє. Згєлошєннє під „Муєкалєкєї“ до Адмїїстрації Чєтєвєнє. 531 1-3

Пошукує Інструктора на цілий рік до учєннєк I-ої кл. Гїмн. — Удєржанє і платїє пїслє умовн. о. Вєлєдїєнїєр Ярїмєвч, Пєхївкє, п. Бєгєрєдчєннє. 539 1-2

Українець який ївав до Дрєгобїчє нє чїю 12. вєрєснє с. р. зволїтї дєскєло подєтї гєчєну своєю адрєсу до Адм. „Цїлє“ для „Цєлїтї“. 537 1-2

Українець, підєфіцєр, лїт 30, в брєку знєкомєствє нївїжє пєрєдїєску в мєтрїмєнїєлїєннїх цїлїях в пєннєю або вєдєвою, гєрнєю, сємпєтїчнєю, пєжєжнєю, та гєспєдарнєю до 24 лїт. (пєршєствє вє прївїдїє). Лєскєлєї згєлошєннє врєв в фєтєграфїю на адрєсу: R. Z. poste rest. Prїєстєубї. Зє дєскрєцію ручу слєвєж чєстї. 528

Прївєтнї курсї грї на сїрїпці. — Згєлошєннє від 3-5 по полуднї прїїмєє Іван Лєвїцькїй — вул. Мурєрськє 20/7. 415 10-11

Молодє жєнщїна глєдєє мїсцє у свєщєннїкє вєдїлїх, вїїлєє сє к/хчєю та дєвїшнїм гєспєдарствєм. Лєскєлєї згєлошєннє на адрєсу: Карєбнїковє, Львїє, Лїчєкїєськє 84/1. 507 2-2

Вїл 15. ІХ. до 15. X. 1918.

ВИСТАВА

малюєнїв і євїтїлїн

„Артїстїчнїї Гєрєсткї“ і „Прєсовїї Квєртєр“
Українських Сїчєвїх Стрїльцїє.

Націєналїнїї Муєєє

ул. Мєхнєцнїковє 40. Львїє.

Дєннє від 10-6.

Встєп 2 К., для шкїльнїї молєдїжнї і вїйсєкє.
— — — — — вої мужвї 1 К. — — — —

Куплю Футро до подорожнї
Д-р Яновїч — Станїславїє, сн 3-1

Прїїмєу хлопцє до шєвськєї науки — Ієсєф Кєчмєрськїй — Львїє, Львє Сєлєкчїє ч. 57. 512 1-3

Пошукує шєвськєго рєбїтнїкє — Ієсєф Кєчмєрськїй — Львїє, Львє Сєлєкчїє ч. 57. 512 2-3

Українець, вїхн. ц. к. жєнд., лїт 34, в брєку знєкомєствє мєжї своїмї нєвїжє пєрєлєску в цїлїях мєтрїмєнїєлїєннїх з Українєю до лїт 25, найрєдшє з Подєлє. Пєсєг вїнєгєлєннїє. — Лєскєлєї згєлошєннє в фєтєграфїю прєшу сєлїтї під Українє Poste restante Nadbrzezia до лїт 10. жєвнєя. Зє дєскрєцію і зворєт фєтєграфїє ручу. 521 2-2

Пєрєчїннїк глєдєє умєблєвованїї комплєтє і елєктрїчнїм освїтлєннєм та обслєгуєм на прєтїг трєх мїсєцїє від 1. жєвнєя. Чєстїєннє платїє мєжє бугїє в нєатурєлїєх. Згєлошєннє до адм. „Цїлє“ під „Тєжкє артїлєрїє“. 1-2

М. ТОПОЛЬНИЦЬКА

САЛЬОН МОД — Львїє, вул. Кєлєрнїкє 1. 423 (над лїтєкєю Мєхєлєшнє) одєрїлєкє 3-15

ЗИМОВІ КАПЕЛЮХИ

Капєлєухї прїїїмєє до пєрєрєблєннє. Зїмєкєлєє в прєвїдїї прїїїмєє і своєю вїєнєку.

КАНЦЄЛЄРІЯ АДВОКАТА
Єдвардє Трусєвїчє
раднїкє дєврє
субстїтутє бл. п.

Іванє Сєс Кємарнїцькєго
Львїє, вул. Словєцькєго 6.

Інтєрєснїє в сєрєвах о вїдшкєдованнє зє вїєннїх вїєнєнє і вєннїх убїєствє. 42 3-4

„Українськє Кєсє“ стєварнїшнє зар. в обє. вєр. в Зєлєчємї пошукує платнєго дєрєктєрє. Пєсєдє до обнєтї сєїчєс, платїє пїслє умовн. Згєлошєннє на адрєсу: Д-р Вєлєє адвокат в Зєлєчємї. 501 3-4

Маркє Гїршєнфєлєдєр

фєбрїкє склєдовїх чєстїє до сєвохєдїє і лїтєкїє і фєбрїкє мєтєлєлїє та будївєлєннє о іуть.

Львїє, вул. сн. Дїннє ч. 11. а

Фєбрїкє: Вїдєв XIII Anschützgasse 32.
Вїдєв XV Habergasse 16.
Friedorf коло Wїєнєr-Nєustadt (Н. Оєстє)

„СВОБОДА“

популярний тижневик, виходить кожної суботи; має великий огляд нашого сучасного національного життя і всесвітніх подій. Окремі сторінки тижневика присвячені господарській воєнного часу. Кожна книжка містить інтересний фейлетон. — Цілорічна передплата коштує 10 — пірїчка 5 К., квартальна 2 К. 80 с.